

man kan paaregne mere. Altsaa, ad den Vej tror jeg ikke, at man kommer til forøgede Indtægter, og jeg kan ikke se nogen Udvej til at bringe det ret betydelige Underskud af 8,8 Mill. Kr. ned. Det er jo langt mere, end vi have haft i de senere Aar. Nu er der desuden en anden Ting, som allerede viser, at der stilles store Krav til Statskassen. Den højtærede Finansminister udtalte ligeledes ved tredie Behandling i Folketinget, at Kassebeholdningen fra 1908--09 er nedgaaet med ca. 12 Mill. Kr. Det er et ret betydeligt Beløb; og han angav Grundene dertil, som særlig var, at der i September Maaned var sket store Udbetalinger paa Grund af Lønningsslovene, at de offentlige Kasser var bleven fournerede med langt betydeligere Forskud end hidtil, særlig paa Grund af den stærke Brug af Postanvisninger. Det er saaledes muligt, at i Virkeligheden er Forringelsen ikke saa stor, idet der beror en Del ved de offentlige Kasser, men sikkert er det jo, at det er et ret betydeligt Beløb, Kassebeholdningen er bleven formindsket med. Det har selvfølgelig sin naturlige Aarsag, og saavel Regeringen som Rigsdagen have Ansvaret for de Love, som ere vedtagne forrige Aar, og som fordrede ret store Beløb.

En anden Side af Sagen er jo den: Hvorledes forholder det sig med Status i de senere Aar, særlig siden Systemskiftet? Siden Systemskiftet har man jo haft en Fremgang i de direkte Skatter af omtrent 50 pCt., nemlig fra mellem 10 og 11 Millioner til godt 15 Mill. Kr., en Fremgang, som væsentlig skyldes de vedtagne Skattelove, og som trykker navnlig Købstæderne en hel Del. Man har ogsaa haft en Fremgang paa de indirekte Skatter af omtrent 25 pCt., nemlig fra 51 til 64 Mill. Kr. Men disse Penge ere jo paa den anden Side gaaede stærkt med. Særlig have de civile Budgetter i Aarenes Løb fordret grumme meget, man kan vel sige, at gennemsnitlig er Forøgelsen her 50 pCt., medens de militære Budgetter have fordret meget lidt, kun en Forøgelse af 12 pCt., hvilket egentlig kun er, hvad man kan tænke sig, at Prisforskellen og nogle enkelte Lønningstillæg fordrer. Hvad der navnlig har krævet Penge — det er allerede fremhævet af den højtærede Minister —, det er Justitsministeriet, Indenrigsministeriet og Kultusministeriet, det er 3 Budgetter, som ere gaaede meget betydeligt frem. Justitsministeriet kræver store Beløb til forsømte Børn, til Tuberkulosehospitalet og til Hygiejnens Fremme;

Kultusministeriet fordrer jo betydeligt forøgede Beløb baade til Kirker og Skoler, og hvad der dernæst har været nødvendigt til sociale Formaaes Opfyldelse som Tilskud til Alderdomsforsørgelse, Syge- og Hjælpekasser samt Tilskud til Kommunerne har jo været ret betydeligt. Det, der er udrettet siden den Tid, har jo medført meget store Krav, og det er jo godt, saa længe de kunne opfyldes, men det forekommer mig dog, at alt i dette Øjeblik maner til Sparsommelighed. Denne Sparsommelighed maa selvfølgelig ikke gaa ud over, hvad der er forsvarligt, men Opgaven maa blive den saa vidt muligt at begrænse sig ogsaa paa de civile Omraader.

Man har her i Tinget tidt anket over, at der mellem Finanslovsforslagets Fremlæggelse og dets Tilendebning i Folketinget er sket ret betydelige Afvigelser. Jeg vil ikke sige, at Afvigelserne i pekuniær Henseende ere saa overordentlig store paa dette Forslag, men Finanslovsforslaget fik dog til anden Behandling en Forøgelse paa 280,000 Kr. og nu til tredie Behandling en Forøgelse paa 650,000 Kr., væsentligst til mindre Poster. Og det løber jo op; mange Bække smaa gøre en stor Aa, det bliver jo ret betydelige Poster. De ere ganske vist ikke af det Omfang, som de have været i adskillige andre Aar, men det vil dog være heldigt, om man ved disse anden og tredie Behandlinger ikke faar Budgettet belastet alt for haardt eller alt for meget ud over, hvad der er foreslaaet af Regeringen.

Jeg har i mine Udtalelser maaske gentaget noget af, hvad den højtærede Finansminister har udtalt, men jeg har ment, at der herved er gjort Rede for, at vi altsaa i dette Øjeblik staa med et Underskud paa Forslaget af 8,8 Mill. Kr., medens vi i Fjor stod med et Underskud paa 4 Mill. Kr., som ganske vist efter § 28 havde Udsigt til ret væsentlige Forøgelser; hvorvidt de ere udnyttede, kan man først se, naar Statsregnskabet for indeværende Aar foreligger. Men ogsaa i Aar er der paa § 28 Udsigt til ikke saa ganske lidt. Efter de Forslag, som allerede ere komne frem, drejer det sig om ca. 2 Mill. Kr.; senere er der fremsat andre Forslag, og særlig et enkelt af disse kan jo give Anledning til at forøge Underskuddet ganske betydeligt. Jeg gør kun opmærksom herpaa, thi man maa jo vide, at inden man kommer til Bevillingerne til de i Aar forelagte Forslag, staa man allerede paa Budgettet med et Underskud paa 8,8 Mill. Kr.